

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΕΚΦΡΑΣΗΣ

ΗΛΙΚΙΕΣ: 6-99

2-4 ΠΑΙΚΤΕΣ

Αγαπητοί γονείς και εκπαιδευτικοί,

Στόχος του παιχνιδιού είναι να βοηθήσει τα παιδιά να εξασκήσουν τις γνώσεις τους στη γραμματική με τρόπο ευχάριστο και διασκεδαστικό και συγκεκριμένα να μάθουν να ξεχωρίζουν τα ουσιαστικά, τα ρήματα, τα επίθετα και τις αντωνυμίες.

Για τον λόγο αυτόν, πριν ξεκινήσετε το παιχνίδι, διαβάστε δυνατά τις παρακάτω πληροφορίες για τα τέσσερα μέρη του λόγου και να είστε σίγουροι ότι θα φανούν πολύ χρήσιμες τόσο σε εσάς όσο και στα παιδιά κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού.

Να θυμάστε λοιπόν ότι:

1. Το ουσιαστικό φανερώνει πρόσωπο, ζώο, πράγμα κ.ά. (π.χ. μαμά, σκύλος, ζάρι κ.ά.)
2. Το επίθετο φανερώνει ένα ιδιαίτερο γνώρισμα του ουσιαστικού (π.χ. ξύλινη βάρκα)
3. Το ρήμα φανερώνει μια ενέργεια (π.χ. ποτίζω, ανεβαίνω, ντύνομαι κ.ά.)
4. Η αντωνυμία αντικαθιστά το ουσιαστικό ή το επίθετο (π.χ. αυτός, εκείνος, εσύ κ.ά.).

Δώστε πολλά παραδείγματα και αφήστε τα παιδιά να κάνουν το ίδιο με τη σειρά τους. Είναι πολύ σημαντικό να επαναλάβετε αυτή την «άσκηση» αρκετές φορές, ώστε να εξασκηθούν τα παιδιά στα μέρη του λόγου και να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους. Στη συνέχεια, προτρέψτε τα παιδιά να χρησιμοποιήσουν τα παραδείγματα μέσα σε προτάσεις και, αν μπορούν, ν' αναγνωρίσουν και τα υπόλοιπα μέρη του λόγου μέσα σε μια πρόταση. Για παράδειγμα: «Αυτή (αντωνυμία) έβαλε (ρήμα) το (άρθρο) δαχτυλίδι (ουσιαστικό) σε (πρόθεση) ένα (άρθρο) ξύλινο (επίθετο) κουτί (ουσιαστικό)».

Το παιχνίδι αυτό αποτελεί την καλύτερη απόδειξη πως η μάθηση μπορεί να συνδυαστεί δημιουργικά και ουσιαστικά με την ψυχαγωγία.

Τι περιέχει το παιχνίδι

Πλακίδια

Κάθε πλακίδιο έχει δύο χρώματα. Στις δύο απέναντι πλευρές του ίδιου χρώματος είναι γραμμένα δύο μέρη του λόγου (π.χ. **ουσιαστικό** και **επίθετο**) και στις άλλες δύο πλευρές του ίδιου χρώματος είναι γραμμένες δύο λέξεις (π.χ. **σχολείο** και **εκείνος**).

Αρχικά πλακίδια

Στο κουτί υπάρχουν δύο αρχικά πλακίδια. Κάθε πλακίδιο έχει δύο χρώματα. Ο μικρότερος σε ηλικία παίκτης διαλέγει ένα από τα δύο πλακίδια για να ξεκινήσετε το παιχνίδι.

Ζάρι

- Το ζάρι έχει τέσσερα χρώματα: πράσινο, πορτοκαλί, μοβ και μπλε.
- Κάθε χρώμα στο ζάρι υποδεικνύει με ποιο από τα χρώματα που έχει το αρχικό πλακίδιο μπορείτε να ταιριάξετε ένα δικό σας πλακίδιο.
- ΠΑΙΡΝΩ 1 → Πρέπει να πάρετε ένα πλακίδιο από το κουτί.
- ΧΑΝΩ ΕΝΑΝ ΓΥΡΟ → Χάνετε τη σειρά σας σ' αυτόν τον γύρο.

Προετοιμασία

- Ο μικρότερος σε ηλικία παίκτης διαλέγει ένα από τα δύο αρχικά πλακίδια και το τοποθετεί στο κέντρο.
- Κάθε παίκτης παίρνει έξι πλακίδια από το κουτί και τα τοποθετεί μπροστά του.
- Αφήστε στην άκρη το κουτί με τα πλακίδια και το ζάρι.

Πώς παίζεται

- Πρώτος ξεκινά ο παίκτης που θα σκεφτεί τη μεγαλύτερη λέξη.
- Ρίχνει το ζάρι και, ανάλογα με το χρώμα που δείχνει το ζάρι, πρέπει να ταιριάξει ένα από τα πλακίδιά του με το αντίστοιχο χρώμα.

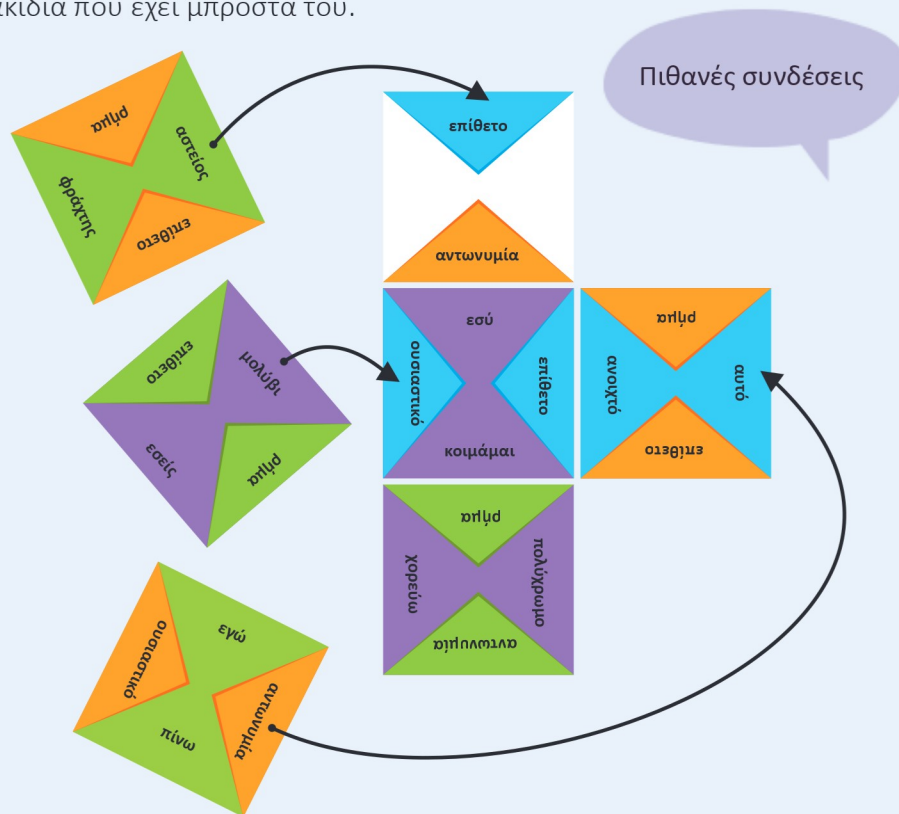
Για παράδειγμα, αν το ζάρι δείχνει «μπλε», πρέπει πρώτα να κοιτάξει τα μπλε τμήματα στα πλακίδια που είναι στο τραπέζι. Αν δε φέρει ένα από τα δύο χρώματα του αρχικού πλακιδίου, χάνει τη σειρά του.

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 1: Αν ένα μπλε τμήμα στο τραπέζι έχει γραμμένο ένα μέρος του λόγου (π.χ. **ουσιαστικό**), τότε πρέπει να βρει στα πλακίδιά του μια λέξη (π.χ. **μολύβι**) που να είναι παράδειγμα για το συγκεκριμένο μέρος του λόγου και να τοποθετήσει το πλακίδιο αυτό δίπλα του. Στη συνέχεια, ο παίκτης πρέπει να σχηματίσει μια πρόταση

χρησιμοποιώντας τη λέξη που ταιρίαζε με το πλακίδιο στο τραπέζι. Για παράδειγμα: «Αγόρασα ένα μολύβι».

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ 2: Αν ένα μπλε τμήμα στο τραπέζι έχει γραμμένη μια λέξη (π.χ. αυτό), τότε ο παίκτης πρέπει να βρει στα πλακίδια του εκείνο με το αντίστοιχο μέρος του λόγου (π.χ. αντωνυμία) και να το τοποθετήσει δίπλα του. Μόλις ο παίκτης τοποθετήσει το πλακίδιο με το μέρος του λόγου στο τραπέζι, πρέπει να σχηματίσει μια πρόταση χρησιμοποιώντας τη συγκεκριμένη λέξη και να την πει δυνατά. Για παράδειγμα: «Αυτό είναι δικό μου».

- Κάθε φορά που ένας παίκτης τοποθετεί ένα πλακίδιο στο τραπέζι, πρέπει να παίρνει ένα πλακίδιο από το κουτί. Αν έχουν τελειώσει τα πλακίδια στο κουτί, συνεχίζει μόνο με τα πλακίδια που έχει μπροστά του.

- Το παιχνίδι συνεχίζεται με τον ίδιο τρόπο με κατεύθυνση από τα αριστερά προς τα δεξιά.
- Αν ένας παίκτης δεν καταφέρει να ταιριάξει κάποιο από τα πλακίδια του με αυτά στο τραπέζι, χάνει τη σειρά του και παίρνει ένα πλακίδιο από το κουτί. Αν έχουν τελειώσει τα πλακίδια στο κουτί, απλώς χάνει τη σειρά του.
- Αν ένας παίκτης ταιριάξει λάθος πλακίδια ή φτιάξει λάθος πρόταση ή δεν μπορεί να φτιάξει πρόταση, χάνει τη σειρά του και παίρνει ένα πλακίδιο από το κουτί. Αν έχουν τελειώσει τα πλακίδια στο κουτί, απλώς χάνει τη σειρά του.
- Ο παίκτης που θα ξεφορτωθεί πρώτος όλα τα πλακίδια του είναι ο νικητής!

Ένα παιχνίδι που εξασκεί τον νου και τον λόγο!

Απαντήσεις

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ

στάβλος
σχολείο
μισκότο
λιοντάρι
φίλος
τσίρκο
μαμά
μολύβι
φράχτης
πουλί
ποδόσφαιρο
τυρί
δρόμος
έλατο
καράβι
λίμνη
φωλιά
μπάσκετ
κιθάρα
παπούτσια

ΕΠΙΘΕΤΟ

λίγοι
δυνατός
μεγάλο
ξινή
τρομερός
γλυκιά
τραγανό
μαλακό
ανόητος
μικρή
αστείος
βρόμικο
ανοιχτό
ψυχρή
πολύχρωμο
περίεργη
βαθύ
γρήγορο
υγιεινός
εκπληκτικό

ΡΗΜΑ

πηδώ
πίνω
παίζω
διαβάζω
εύχομαι
βουτώ
κυνηγώ
φωνάζω
γράφω
κοιμάμαι
τραγουδώ
μετακινώ
χάνομαι
χορεύω
πετώ
τραβώ
ανοίγω
αναπνέω
φαίνομαι
γλιστρώ

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ

εγώ
εμένα
αυτούς
εμείς
αυτές
αυτή
εμάς
δικό της
δικός του
αυτόν
εσύ
ποιος
εσείς
δικό σας
καθένας
αυτό
αυτά
εκείνο
εκείνα
πόσος

 Σαββάλας

παίζω και μαθαίνω

©2013 Chalk and Chuckles